

trekt boven de openbaring van den wil des Heeren, geeft daarmede blijk dit kenmerk te missen.”⁽¹⁸⁾

Daarom geeft ook *Voetius* een volstrekt ontkennend antwoord op de vraag, of „de bedienaar des Woords, zonder kennis van deze wetenschap, zijn ambt waardiglijk kan bedienen.”

„De regeering en dienst der Kerk” zoo redeneert hij „is door het vrije welbehagen des Heeren ingesteld⁽¹⁹⁾ en kan daarom uitsluitend uit de openbaring van Zijnen wil worden gekend.”

„Atqui ille ut secundum liberum Dei decretum a Deo praescriptus est, non nisi supernaturali Dei revelatione innotescit; consequenter lumine naturali investigari ac cognosci nequit, sed ex Solâ Scriptura.”

Waar men van deze beginselen afwijkt, daar wordt, zoo beweren wij, niet alleen den drang tot de beoefening van deze wetenschap ten eenenmale gemist, daar ontbreekt ook de voorwaarde tot haren bloei. Zou het anders kunnen zijn? De meest eenvoudige begrippen betreffende het ambt en de ambtsbediening, bij gevolg, ten aanzien van de levende, rechtstreeksche gemeenschap tusschen Christus, het hoofd in den hemel en zijn lichaam op aarde, worden zóó leeg, zóó verward, zóó onbijbelsch, dat het moeilijk valt ze te behandelen met dien ernst en die welwillendheid, die men aan voorstellingen ook van tegenstanders schuldig is.

Toonen wij dit aan. Neem het werk van *Dr. Palmer* over „de Pastoraal-Theologie” terhand, een werk in de Godgeleerde Bibliotheek, onder de redactie van *Doedes* opgenomen, het werk van een man, die in de eerste rij staat van de wetenschappelijke beoefenaars der Praktische Theologie.

Vergelijk o. a. wat hij zegt van het geestelijk ambt, b. v. met ons „formulier tot de bevestiging van de dienaren des Woords,” en vraag uzelf af, of gij het een voor het ander moogt inruilen.

⁽¹⁸⁾ M. Goebel. Die relig. Eigenthumlichkeit d. Luth. u. der Reform. Kirche. Bonn 1837. Bl. 97.

⁽¹⁹⁾ G. Voetii. Polit. eccles. part. I lib. 2 pri. Amst. 1663. Pag. 3.